

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD
Z POĽSKÉHO JAZYKA A LITERATÚRY PRE NIŽŠIE STREDNÉ VZDELÁVANIE

k štátnemu vzdelávaciemu programu pre nižšie stredné vzdelávanie – 2. stupeň základnej školy schválenému Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6.2.2015 pod č. 2015-5129/5980:2-10A0 pre druhý stupeň základnej školy s platnosťou od 1.9.2015

SCHVÁLILO

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod číslom 2022/19390:11-C1630
s platnosťou od 02.3.2023

POLSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

ÚVOD

Vzdelávací štandard z poľského jazyka a literatúry je pedagogický dokument, ktorý stanovuje nielen výkon a obsah, ale umožňuje aj rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov a žiačok. Pozostáva z charakteristiky a cieľov predmetu, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Predstavuje ucelený systém kognitívne odstupňovaných výkonov – učebných požiadaviek. Tieto základné požiadavky môže učiteľ/-ka bližšie špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších učebných cieľov, učebných úloh, otázok, či testových položiek s prihliadnutím na aktuálne kognitívne schopnosti žiakov a žiačok.

K vymedzeným výkonom sa priradzuje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učiteľ/-ka môže tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu v danom období vzdelávania.

Vzdelávací štandard z poľského jazyka a literatúry je koncipovaný tak, aby sa nepredkladali žiakom a žiačkam len hotové poznatky, ale aby sa im vytvárali primerané podmienky na aktívne osvojovanie vedomostí, zručností a spôsobilostí.

Úspešné dosiahnutie cieľov vyučovacieho predmetu poľský jazyk a literatúra je základom úspešného vzdelávania, výchovy, poznávacích procesov, učenia sa a v neposlednom rade aj osvojovania si slovenského jazyka a cudzích jazykov.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vyučovaci predmet poľský jazyk a literatúra v základnej škole s vyučovacím jazykom poľským má kľúčové postavenie z hľadiska utvárania a získavania komunikačných a kognitívnych kompetencií žiakov a žiačok v materinskom jazyku.

Podstatou predmetu poľský jazyk a literatúra je viesť žiakov a žiačky k uvedomeniu si jazykovej a kultúrnej pestrosti v rámci Európy a sveta. Cez pochopenie významu jazyka pre národnú kultúru by mali dospieť k chápaniu odlišností, tolerancii a orientácii v multikultúrnom prostredí. Predmet poľský jazyk a literatúra je procesuálne orientovaný predovšetkým na budovanie jazykovej, rečovej a komunikatívnej kompetencie žiakov, na schopnosť primerane a na dobrej jazykovej úrovni reagovať na najrozmanitejšie jazykové situácie. Jeho úlohou je podporovať aj celkový rozvoj osobnosti žiaka a žiačky v komunikatívnej, poznávacej, estetickej a etickej rovine.

Výkonový štandard obsahuje všeobecné a špecifické ciele daného tematického celku, ktoré majú byť splnené na konci jednotlivých období vzdelávania. Obsahový štandard zachytáva rozsah učiva, ktorý sa má žiakom a žiačkam odovzdať ako záväzné učivo z daného tematického celku v danom období, aby na požadovanej úrovni zvládli primerane, vhodne a správne každú veku primeranú komunikačnú situáciu v poľskom jazyku.

Vyučovaci predmet poľský jazyk a literatúra na nižšom strednom stupni vzdelávania spája jazykovú a slohovú zložku, písanie, literárnu zložku a čítanie, ktoré sú zaradené do troch oblastí: *Jazyková komunikácia, Komunikácia a sloh a Čítanie a literatúra*.

V oblasti *Jazyková komunikácia* žiaci a žiačky získavajú vedomosti a zručnosti potrebné na osvojovanie si spisovnej podoby poľského jazyka. Obsah predmetu tvorí počúvanie s porozumením, hovorenie, písanie, samostatný ústny prejav, hlasné plynulé čítanie a čítanie s porozumením. V oblasti *Komunikácia a sloh* sa učia žiaci a žiačky vnímať rôzne jazykové vyjadrenia a porozumieť im, čítať správne a plynulo veku primerané vecné texty, porozumieť ich doslovnému významu a vyvodit' z nich implicitné významy. Naučia sa vyjadrovať svoje myšlienky v súvislom hovorenom prejave s komunikačným zámerom informovať alebo porozprávať o niečom a uplatňovať pritom spisovnú výslovnosť. Oblasť *Čítanie a literatúra* vytvára a rozvíja záujem žiakov a žiačok spoznať poľské literárne diela. Prvotnou úlohou je, aby si žiaci a žiačky obľúbili čítanie, aby sa v nich vzbudil a upevnil záujem o čítanie. Rozvíjajú si základné čitateľské návyky aj schopnosti tvorivej percepcie,

interpretácie a produkcie literárneho textu. Dospejú k poznatkom a zážitkom, ktoré môžu pozitívne ovplyvniť ich postoje, životnú hodnotovú orientáciu a obohatiť ich duchovný život.

CIELE PREDMETU

Vyučovanie poľského jazyka a literatúry na nižšom strednom stupni vzdelávania sa organicky buduje na výsledkoch získaných na primárnom stupni vzdelávania. Jeho prvotným cieľom je ďalšie rozvíjanie jazykovej a komunikačnej kompetencie žiakov v poľskom jazyku a ďalšie spoznávanie poľskej kultúry a literatúry.

Konkrétne ciele predmetu sú vyjadrené v nasledujúcich troch okruhoch:

Osvojiť si jazykové, rečové vedomosti, zručnosti, návyky:

- rozvíjať jazykovú kultúru,
- rozvíjať zručnosti písomného prejavu,
- rozvíjať techniku čítania a čítanie s porozumením,
- poznať gramatické javy a uplatňovať ich v jazykovom prejave.

Adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu ústne a písomne:

- vyjadrovať svoje myšlienky, pocity, názory ústnou a písomnou formou,
- formulovať otázky a dokázať na ne adekvátne odpovedať,
- obohacovať slovnú zásobu.

Kriticky myslieť, zaujať stanovisko:

- vyjadriť svoje pocity a zážitky z prečítaného textu,
- reprodukovat' každodenný, vecný text,
- interpretovať umelecký text,
- tvoriť texty ústne a písomne.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Jazyková komunikácia – 1. obdobie (5. a 6. ročník)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiaci a žiačky: ✓ vedia správne určiť miesto prízvuku v slovách (odlišnosti od slovenského jazyka), ✓ dokážu správne artikulovať a vyslovovať samohlásky, spoluhlásky, ✓ vedia správne napísať všetky tvary písmen poľskej abecedy, ✓ dokážu v prečítanom texte vysvetliť význam slov, ktoré poznajú, ✓ dokážu prispôbiť význam, lexiku svojho prejavu komunikačnému cieľu, ✓ dokáže na základe kontextu odhadnúť význam slov, ktoré nepozná a overiť si ich v jazykových slovníkoch, ✓ používajú v hovorenom prejave správne gramatické tvary podstatných mien, prídavných mien a sloviac, ✓ rozoznávajú komunikačný zámer v opytovacích a oznamovacích vetách, ✓ aplikujú osvojenú štruktúru tvorenia slov;	Zvuková rovina jazyka hlásky, znelé a neznelé spoluhlásky, prízvuk, slabika, intonácia, prestávka, tempo reč. Významová rovina jazyka jednovýznamové a viacvýznamové slová, antonymá, homonymá, synonymá. Tvarová rovina jazyka podstatné mená, gramatické rody, vlastné mená, všeobecné podstatné mená, prídavné meno, skloňovanie a stupňovanie, skloňovanie radových čísloviek, zložený budúci čas, jednoduchý budúci čas,

✓ rozoznávajú typy súvetí; ✓ aplikujú pravidlá poľského pravopisu a interpunkcie v diktátoch a samostatne písaných textoch ✓ ovládajú nepravidelné časovanie slovies (nosić, jechać, iść); ✓ ovládajú skloňovanie životných podstatných mien mužského rodu zakončené na – a: <i>kolega, sprzedawca</i>; ✓ ovládajú skloňovanie podstatných mien ženského rodu: <i>pani, sprzedawczyni</i>; ✓ ovládajú skloňovanie osobných základných zámen: <i>ja, ty, on, ona, ono</i>; ✓ poznajú pojem slovesný vid, ✓ vedia charakterizovať slovné druhy, ich delenie podľa ohybnosti, ✓ vedia určiť menné gramatické kategórie (rod, číslo, pád) v porovnaní so slovenským jazykom, ✓ vedia určiť slovesné gramatické kategórie (osoba, číslo, čas) v porovnaní so slovenským jazykom, ✓ vedia vysvetliť význam jednotlivých stupňov prídavných mien v texte, ✓ vedia správne použiť zámená vo vetách, ✓ dokážu správne použiť tvary základných a radových čísloviek,	ukazovacie zámená, nepravidelné časovanie slovies: <i>nosić, jechać, iść</i>, skloňovanie životných podstatných mien mužského rodu zakončených na -a: <i>kolega, sprzedawca</i>, skloňovanie podstatných mien ženského rodu: <i>pani, sprzedawczyni</i>, skloňovanie osobných zámen: <i>ja, ty, on, ona, ono</i>, slovesný vid. <i>Skladobná rovina jazyka</i> slovné spojenia, podmet, prísudok, jednoduché vety podľa obsahu: oznamovacia, opytovacia, rozkazovacia, zvolacia, holé a rozvinuté vety, úplné, neúplné vety, súvetie, priama reč, nepriama reč.
	<i>Písanie</i> písanie písmen odlišných od písmen v slovenskom jazyku, tvorba vlastného textu, aplikovanie nadobudnutých vedomostí z pravopisu, interpunkčné znamienka v rámci vety a na konci viet.

✓ poznajú jednoduché vety podľa obsahu,✓ dokážu v jednoduchých vetách určiť hlavné vetné členy a zdôvodniť ich funkciu,✓ dokážu samostatne tvoriť jednoduché holé a rozvinuté vety s rôznou modalitou, pričom dodržiavajú správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka,✓ poznajú základné typy súvetí,✓ správne napíšu písmená odlišné od slovenských písmen,✓ správne označia začiatok vety a ukončenie vety.	

Komunikácia a sloh – 1. obdobie (5. a 6. ročník)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiaci a žiačky ✓ dokážu vhodne reagovať na jednoduché oznámenia, otázky, prosby; ✓ chápu podstatu textu pomocou úloh pomáhajúcich pochopenie; ✓ pochopia dialógy a rozhovory o každodenných témach opierajúc sa o naučené jazykové prostriedky; ✓ porozumejú literárnym textom, rozprávkam, legendám, historickým príbehom, jednoduchým náučným textom; ✓ dokážu vyhľadať podstatné informácie v jednoduchých textoch (napr. inzerát, programový zošit, jedálny lístok); ✓ chápu a vedome používajú získané informácie (napr. na autobusovej a vlakovej stanici, pri pokladniach divadla a kina); ✓ interpretujú súvislosť medzi textom a obrazom; ✓ pochopia základné informácie z viackrát vypočutého jednoduchého textu; ✓ dokážu opísať jednoduchými jazykovými prostriedkami obrazy a ilustrácie; ✓ vnímajú rozdielu medzi faktami a osobnými názormi vyskytujúcimi sa v texte;	Počúvanie s porozumením text, príkaz, otázka, dialóg. Čítanie s porozumením súvislé texty rôznych jazykových štýlov a žánrov, literárne, publicistické texty, nesúvislé texty, priamy a prenesený význam slov, informácia, obsah, kľúčové slovo, dialóg, zhrnutie, štylizácia, argumentácia. Ústny prejav správna artikulácia, prosba, poďakovanie, tvorba otázok, hlasitosť, dôraz, prestávka, tempo, rytmus, mimika, držanie tela, neverbálna komunikácia, rozhovor.

✓ porozumejú jednoduchším autentickým textom, článkom mládežníckych časopisov; ✓ dokážu samostatne napísať krátke vety s jednoduchou skladbou na základe obrázkov alebo vlastnej skúsenosti, ✓ dokážu napísať jednoduché, krátke texty rôznych žánrov podľa predlohy (napr.: klasická pohľadnica alebo elektronický pozdrav, správa, SMS, email, zoznam); ✓ dokážu doplniť neúplné texty; ✓ dokážu vyplniť jednoduché tlačivo, dotazník, ✓ dokážu vytvoriť ústne / písomne jednoduchý text na konkrétnu tému podľa predlohy, ✓ kreatívne používajú slovnú zásobu, ✓ dokážu vyriešiť jednoduché úlohy ústne alebo písomne, viažuce sa k spoločne spracovanému a prečítanému textu; ✓ dokážu sa aktívne zapájať do rozhovorov o jednoduchých, známych témach, ktoré sa viažu ku každodennému životu; ✓ rozumejú verbálnym i neverbálnym pokynom primeranej náročnosti; ✓ sú schopní/-é zachytiť podstatné informácie z prečítaného, vypočutého textu; ✓ rozoznávajú rôzne komunikačné situácie a zámery;	<i>Písomný prejav</i> aplikácia nadobudnutých vedomostí z pravopisu, používanie adekvátnych výrazov, slovných spojení, názov, osnova, odsek, dialóg, oznam, správa, rozprávací slohový postup, opisný slohový postup, zber materiálu, osnova, poviedka, opis, charakteristika, list, e-mail, kľúčové slovo, podstata, štýl, dialóg, argumentácia. <i>Komunikačné témy:</i> <i>Osobné témy:</i> rodina, priatelia, ľudské telo, zamestnanie, správna životospráva, koníčky. <i>Život a spoločnosť:</i> domov, stravovanie, sviatky, zvyky, <i>Škola:</i> školský deň, rozvrh hodín, vzdelávanie,

✓ dokážu správne, plynule nahlas čítať texty primerané ich jazykovej úrovni;✓ dokážu stručne zhrnúť obsah veku primeraného textu;✓ dokážu rozlišovať doslovný a prenesený význam jednotlivých výrazov a textov;✓ dokážu stručne zhrnúť obsah vypočutého textu;✓ disponujú vhodnou slovnou zásobou pre bežnú komunikáciu s prostredím;✓ dokážu sa zapájať do rozhovorov;✓ dokážu vyjadriť svoj súhlas a nesúhlas;✓ dokážu vytvoriť krátky dialóg v pároch alebo v skupine;✓ vedia spamäti zarecitovať veku primeraný text.	<i>Životné prostredie:</i> ročné obdobia, cestovanie, nákupy, <i>Kultúrny život:</i> hudba, divadlo, film, výtvarné umenie, <i>Médiá:</i> masová komunikácia, internet, sociálne siete.

Čítanie a literatúra – 1. obdobie (5. a 6. ročník)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiaci a žiačky: ✓ čítajú s porozumením nahlas alebo potichu rôzne druhy veku primeraných textov, ✓ dokážu odpovedať na otázky, ktoré sa viažu na prečítaný text, ✓ dokážu spätne vyhľadať údaje a hlavné informácie z prečítaného textu.	Technika čítania intonácia, prestávka, hlasitosť, tempo, dôraz.
Žiaci a žiačky: ✓ dokážu porozumieť čítanému textu, rozlišovať doslovný a prenesený význam v textoch, ✓ primerane svojim schopnostiam vedia spamäti zarecitovať niekoľko básní, ✓ vedia určiť rozdiel medzi rozprávkami a populárno-vedeckými textami, ✓ rozpoznávajú krátke literárne texty na základe ich žánrových vlastností (napr. rozprávka, báseň, riekanka), ✓ vnímajú rytmus básní, ✓ dokážu identifikovať čas a miesto príbehu, ✓ sú schopní/-é v čítaných textoch identifikovať hlavné postavy,	literárna výchova <i>všeobecné pojmy</i> knižnica, spisovateľ, divadelná hra, film, obsah textu, analýza, zaujatie postoja, objavenie súvislostí, posúdenie hodnoty, vyjadrenie názoru, skupinová internetová výskumná práca, zhotovenie plagátu.

✓ dokážu vyvodit' ponaučenie z už poznaného textu,✓ ústne zhrnú obsah prečítaného textu, jeho hlavnú myšlienku,✓ dokážu v texte vyhľadávať informácie,✓ dokážu dramatizovať prečítaný text,✓ rozoznajú v literárnych textoch základné formy ľudského správania,✓ dokážu vyjadriť svoj názor o diele a o tematike diela,✓ dokážu vyjadriť svoj názor ústne a písomne v súvislosti s obsahom prečítaného textu;✓ samostatne prečítajú jedno dielo mládežníckej literatúry.	<i>literárne žánre</i> príslovie, porekadlo, poviedka, báseň, román, divadelné žánre. <i>štruktúra diela</i> strofa, verš, scénka, postava: hlavná, vedľajšia, obsah. <i>metrika</i> rým, rytmus.

Jazyková komunikácia – 2. obdobie (7. až 9. ročník)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiaci a žiačky: ✓ aplikujú poznané pravopisné pravidlá nacvičenej slovnej zásoby, ✓ rozoznajú a správne napíšu vlastné mená (osobné mená, mená zvierat, geografické názvy, názvy inštitúcií, názvy značiek, adresy), ✓ správne píšu písmená na začiatku vety, ✓ napíšu jednoduché vety s použitím správnej interpunkcie, ✓ správne, čitateľne, úhľadne a primerane rýchlo odpíšu a prepíšu rôzne texty, ✓ používajú synonymá a antonymá, ✓ rozoznajú a pomenujú slovné druhy, ✓ poznajú skloňovanie vlastných podstatných mien mužského rodu: <i>Kraków, Piotr, Polak</i>, ✓ poznajú skloňovanie vlastných podstatných mien ženského rodu: <i>Polska, Warszawa, Anna</i>, ✓ poznajú skloňovanie podstatných mien stredného rodu: <i>dziecko</i>, ✓ poznajú skloňovanie podstatných mien ženského rodu: <i>sól</i>,	Zvuková rovina jazyka hlásky, slabiky, slová, slovný a vetný prízvuk, melódia, dôraz, tempo, pauza, frázovanie, pravopis a výslovnosť cudzích slov, melódia vety: opytovacie vety, rozkazovacie vety, zvolacia veta. Významová rovina jazyka synonymá, antonymá, zvukomalebne slová, slovotvorné prípony, obohacovanie slovnej zásoby (odvodzovanie, skladanie, skracovanie preberanie slov z cudzieho jazyka, prenášanie významu), spisovné slová, nespisovné slová, domáce slová, cudzie slová. Tvarová rovina jazyka druhy podstatných mien (konkrétne, abstraktné, pomnožné, hromadné, látkové), skloňovanie podstatných mien označujúcich časti tela,

✓ rozoznajú rody podstatných mien, tvary jednotného a množného čísla, ✓ poznajú funkciu prídavných mien vo vete, ✓ správne používajú prídavné mená v 2. a 3. stupni, ✓ rozumejú funkcii zámen a vhodne ich aplikujú do viet, ✓ poznajú skloňovanie osobných privlastňovacích zámen, ✓ správne používajú číslovky v hovorenom aj písomnom prejave, ✓ ovládajú skloňovanie skupinových a druhových čísloviek, ✓ správne používajú a časujú slovesá v prítomnom, minulom a budúcom čase, ✓ dokážu tvoriť budúci čas dokonavých a nedokonavých slovies, ✓ správne používajú slovesné predpony, ✓ pomocné sloveso píšu zvlášť od slovesa, ✓ ovládajú tvorbu tvarov zvratných slovies, ✓ vhodne používajú podmieňovací a rozkazovací spôsob, ✓ rozoznajú, pomenujú a správne označia druhy viet podľa zámeru hovoriaceho (oznamovacia, opytovacia, rozkazovacia, želacia veta), ✓ samostatne tvoria rôzne druhy viet, ✓ poznajú funkciu spojok a ich používanie,	skloňovanie cudzích podstatných mien, skloňovanie vlastných mien, skloňovanie duálových tvarov, skloňovanie prídavných mien, stupňovanie prídavných mien, skloňovanie zámen, druhy zámen (osobné, privlastňovacie, ukazovacie, opytovacie vzt'azné, neurčité), skloňovanie čísloviek, druhy čísloviek (základné, radové, druhové, skupinové), slovesný rod (trpný, činný), slovesný vid (dokonavý, nedokonavý), jednoduchý a zložený tvar, zvrtné slovesá, druhy prísloviek (miesta, času, spôsobu, príčiny), stupňovanie prísloviek, odlišnosti používania predložkových väzieb v porovnaní so slovenským jazykom, spojky, častice, citoslovce.

✓ poznajú odlišnosti spojok v porovnaní so slovenským jazykom, ✓ poznajú odlišnosti predložkových väzieb v porovnaní so slovenským jazykom, ✓ rozvíjajú svoju slovnú zásobu, ✓ poznajú a používajú ustálené slovné spojenia, príslovky a porekadlá,	<i>Skladobná rovina jazyka</i> vety podľa zámeru: oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, želacie, jednoduchá veta, predmet, prívlastok, príslovkové určenie.
✓ dokážu v jednoduchých vetách určiť vedľajšie vetné členy a zdôvodniť ich funkciu.	<i>Písanie</i> slová, vety, text.

Komunikácia a sloh – 2. obdobie (7. až 9. ročník)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiaci žiačky: ✓ obohacujú si slovnú zásobu samostatnou prácou, ✓ dokážu vyjadriť a obhájiť vlastný názor, ✓ používajú lexikóny a encyklopédie, ✓ používajú tlačené a elektronické slovníky, ✓ dokážu zhrnúť obsah vypočutého textu, ✓ dokáže vyjadriť svoje pocity v súvislosti s prečítaným textom, ✓ dokážu preložiť jednoduchý text do poľského jazyka pomocou elektronického a tlačeného slovníka, ✓ dokážu opísať, charakterizovať literárnu alebo skutočnú postavu, ✓ dokážu napísať referát o čítanom texte, ✓ dokážu napísať vlastný životopis, motivačný list, ✓ čítajú s porozumením texty primerané ich veku, ✓ rozumejú jednoduchým autentickým textom, článkom mládežníckych časopisov, ✓ dokážu tvoriť texty z každodenného života (blahoželenie, pozvánku, inzerát, list), ✓ začiatok obsahových jednotiek označia odsekom,	Čítanie študijné čítanie, kľúčové slovo, hlavná myšlienka, súvislé a nesúvislé texty. Počúvanie komunikačný zámer hovoriaceho, manipulatívna komunikácia. Ústny prejav mimojazykové prostriedky reči, zvuková stránka jazyka, diskusia, dialóg, referát. Písomný prejav poznámky, konspekt, rozprávanie s využitím priamej reči,

✓ transformujú známe texty do dramatickej formy,✓ aplikujú naučené vedomosti z gramatiky a pravopisu pri tvorbe slohových prác,✓ používajú digitálny alebo tlačný obrázkový slovník,✓ dokážu vyvodit' záver z prečítaného textu,✓ dokážu interpretovať veku primerané texty.	pracovný postup, charakteristika, štruktúrovaný životopis, žiadosť, pozvánka, prihláška, objednávka, správa, oznámenie, inzerát, reklama, charakteristika, rozprávanie, názov, odsek úvod, jadro, záver, osnova, referát, výklad, tvorivé písanie. <i>Komunikačné témy:</i> rodina, priatelia, časti tela, domáce zvieratá, profesie, cestovanie, dom a byt, životné prostredie, denný program, obľúbené školské predmety.

Čítanie a literatúra – 2. obdobie (7. až 9. ročník)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiaci a žiačky ✓ ovládajú tiché i hlasné čítanie a orientujú sa v čítanom texte, ✓ čítajú s porozumením potichu alebo nahlas rôzne druhy veku primeraných textov, ✓ pri čítaní využívajú rôzne druhy stratégií (informatívne čítanie, čítanie s vyhľadávaním, zážitkové čítanie atď.) – primerane svojim schopnostiam, ✓ reprodukovujú dej prečítaných textov s pomocou jednoduchej osnovy, ✓ vyriešia úlohy na čítanie s porozumením vyplývajúce z jednotlivých textov, ✓ rozoznávajú a opravujú svoje chyby, ✓ vyjadrujú svoje dojmy z čítania, ✓ dokážu správne vyjadriť hlavné myšlienky a informácie o obsahu obrázkových textov, ✓ Aktívne sa zúčastňujú rozhovorov, ✓ dokážu vyjadriť svoje emócie a vhodne reagovať na prejavenie emócií iných, ✓ zhrnú obsah textov po slovensky aj po poľsky,	Technika čítania Pieseň, film, spev, dialóg, rozhovor, dôraz, intonácia, ustálené slovné spojenie, správa, reklama, stratégia čítania, obsah informácie, kľúčová informácia, typ textu.

✓ rozprávajú zrozumiteľne a so správnou intonáciou, ✓ dokážu samostatne prečítať obrázkové príbehy (komiksy), krátke príbehy, lyrické diela, zhrnúť obsah diel, charakterizovať postavy, ✓ dokážu vyjadriť osobné dojmy a emócie, vytvoriť si názor a pripraviť charakteristiku v súvislosti s literárnymi dielami,	
✓ dokážu odpovedať na otázky týkajúce sa prečítaného textu, ✓ dokážu zaujať stanovisko k prečítanému textu, ✓ primerane svojim schopnostiam dokážu výrazne predniesť báseň, krátku prózu, resp. úryvok z prózy, ✓ voľne reprodukovujú text podľa svojich schopností, ✓ tvoria vlastný literárny text na danú tému, ✓ dokážu vytvoriť ilustráciu k prečítanému alebo počutému textu, ✓ rozumejú vzťah ilustrácie a textu, hodnotia ilustrácie v literárnych textoch, ✓ s pomocou učiteľa/-ky dramatizujú jednoduchý príbeh, ✓ pomenujú autora diela, postavy a ich vlastnosti, ✓ vedia zistiť čas a miesto deja príbehu a sled udalostí, ✓ rozoznajú na konkrétnych prípadoch zvraty, slovné spojenia a črty charakteristické pre rozprávku,	<i>Literárna výchova</i> <i>Všeobecné pojmy</i> knižnica, spisovateľ, ilustrácia, časopis, noviny, umelecká literatúra, populárno-náučná literatúra, poézia, próza. <i>Literárne žánre</i> rozprávka, poviedka, novela, román, porekadlo, príslovie, báseň. <i>Štylizácia textu</i> literárna postava,

✓ rozlišujú rozprávkové prostredie od reálneho,✓ rozlišujú prózu a poéziu,✓ určia v básni rým,✓ vysvetlia pojmy rytmus, rým, refrén, strofa,✓ poznajú poľské tlačene noviny,✓ rozumejú frazeologickým výrazom a jazykovým obratom charakteristickým pre poľský jazyk,✓ poznajú básne, rozprávky a poviedky pre deti a mládež,✓ majú základné vedomosti o fungovaní knižníc.	hlavný hrdina, dej, miesto deja. <i>Metrika</i> rytmus, rým, refrén.